

ARADUL

CULTURAL - ECONOMIC - SOCIAL

Către popoarele lumii

În ziua de 20 Noiembrie 1918, când a convocat adunarea națională de la Alba Iulia, Marele Stat Național de la Arad de sub președinția regretatului Ștefan Cicio Pop, a dat următoarea proclamație adresată popoarelor lumii, prin care s'a adus la cunoștința întregii lumi hotărârea poporului român din fosta Ungarie de-ași croi singur soarte unită și vece cu țara românească:

„Națiunea română din Ungaria și Transilvania, ținută de veacuri în robie trupească și sufletească de către clasa stăpânitoare a poporului maghiar, eliberată acum din sclăvie prin strălucita învingere a armelor care s'au luptat pentru drepturile civilizației umane împotriva principiului barbar al opresiunii naționale de clasă, înaintea guvernului opresorilor de până aci a declarat voința sa de a se constitui în stat liber și independent spre a-și putea realiza nelimitat forțele sale în serviciul culturii și al libertății omenești.

Guvernul opresorilor de până aci denegat adeziunea sa la această hotărâre a națiunii române și în călca dreptului firesc al fiecărei națiuni de a fi stăpână asupra sa și teritoriului locuit de dânsa, guvernul opresorilor opune forța brută a statului oprimator.

De veacuri clasa oprimatoră a poporului maghiar a sfâșiat trupul națiunii noastre prin icuri străine, iar dela înfăptuirea constituționalismului fals din 1867 scopul mărisit al politicii de guvernământ al statului ungar a fost desființarea noastră națională. Prin colonizări răsturnate pe pământul strămoșilor noștri, prin maghiarizarea necruțată a tuturor acelor Români, cari au fost nevoiți să aibă raporturi

mai nemijlocite cu stăpânirea maghiară, prin invadarea pe teritoriul românesc a sutelor de mii de slujbași publici maghiari, prin împiedecarea poporului nostru de a-și mulțumi însuși trebuințele sale industriale, s'au maghiarizat orașele și s'a împeștriat etnicește teritoriul locuit de națiunea română prin mijloace artificiale și în scopul barbar al nimicirii noastre.

ȘTEFAN CICIO-POP

Această stare de lucruri, produsă prin opresiune și fărădelege, acum guvernul maghiar o invoacă de justificare a opunerii sale la hotărârea națiunii române de a-și întemeia pe pământul său strămoșesc statul său liber și independent. Starea produsă prin crima săvârșită până aci împotriva libertății noastre naționale acum se prezintă ca o justificare a noului atentat, ce se intenționează împotriva existenței noastre.

Ar trebui să ne luăm dreptul nostru cu forța, dar oricât de hotărâți suntem să jertfim viața pentru libertatea națională, în ziua când săr-

bătorim învingerea civilizației asupra barbariei, și așteptăm legiferarea internațională, care va înlocui forța brutală prin dreptate și va înălțura pretutindeni urmările stăpânirilor neomenești, națiunea română se abține dela mijloacele barbare la regularea raporturilor dintre popoare, ci iată protestează înaintea lumii întregi împotriva fărădelegei guvernului maghiar, care și acum încearcă a supune națiunea română dominațiunii străine și o împiedecă dela constituirea sa în stat liber și independent.

Națiunea română din Ungaria și Ardeal nu dorește să stăpânească asupra altor neamuri. Lipsită cu desăvârșire de orice clasă istorică stăpânitoare națiunea română prin ființa sa însăși este întruparea democrației celei mai desăvârșite. Pe teritoriul său strămoșesc națiunea română este gata a asigura fiecărui popor deplină libertate națională și organizarea sa în stat liber și independent o va întocmi pe temeiurile democrației, care va asigura tuturor indivizilor aflători pe teritoriul său egalitatea condițiilor de viață, unicul mijloc al desăvârșirii omenești.

Națiunea română din Ungaria și Transilvania însă nu admite mistificarea îndreptățirii pretenziunilor sale prin stările produse de încercările seculare pentru nimicirea ei, protestează împotriva revendicărilor maghiare asupra teritoriului românesc, care dela descălecarea împăratului Traian și până astăzi a fost muncit cu brațele noastre și îngrășat cu sângele nostru și sub nici o condițiune să trăiască în legătură de stat cu națiunea maghiară ci este hotărâtă a-și înființa pe te-

(Continuare în pag. 7)

Documente istorice, din arhiva Frăției de Cru

MANIFEST

Cătră Românii din Munții Apuseni și Zărand. — Cluj, 28 Octombrie 1918 nou.

Moșilor, Fraților,

Nu mai este împărat! Și-a deslegat sūpușii de Jurămintele silnice! Robia streină trage de moarte! Ceasul izbăvirei a sunat! Noi românii stăpâni suntem pe soarta noastră! Ne vom croi soarta cu armele în mână.

La Arme.

La arme pentru unirea tuturor românilor! In 48 Moșii strigat-au la Blaj! Noi vrem unirea cu țara:

Unirea aduce în dar! Pământ și libertate! Dela voi vitejii de pe Arieș, Someș și Criș, așteaptă obștea: Să încingefi întâi armele.

Tot ce ne-au răpit Regii Ungariei și stăpânii străini ai Ardealului: Păduri, pășuni și băișaguri ni le va da toate România și Regele ei nebiruit! Ne vor da cu două mâini, tot ce a cerut Horea și Iancu.

Noi ofițerii și soldații români din Ardeal, i-am jurat credință Regelui României!

Dela voi Moșilor, fraților, așteptăm să ne urmați cei dintâi.

La arme. Fără arme nu-i drept, nici pace, nici țară!

Uniți cu frații de pretutindeni, împingem hotarele la Tisa și Dunăre! In moșiile mănoase dela Tisa și Dunăre se vor implânta: Moșii și crișenii, ca să fiți străjerii României Mari, una și nedes-părțită ca sfânta treime.

Porniți din toate satele cu arme și merinde la Cluj și Bălgrad, sub căpitani aleși!

La Cluj Vă așteaptă I-a Legiune din Ardeal și la Bălgrad a II-a Legiune. Pentru toți cari nu vor fi: Arme, bani și hrană!

Am luat eu: Dr. Amos Frâncu, nepot de tribun, vechiul apărător al moșilor, comanda! Increderea ofițerilor și soldaților, eu poruncesc tribunii de altă dată! Pentru tot ce poruncesc să făgăduiesc stau bun cu capul și cinstea.

Fraților! a dunați-vă la Câmpeni, Abrud, Zlatna, Gilău, Huedin, Brad și Hălmaș! Acolo sați gărzii de pază și porniți la Cluj și Bălgrad cum vă vine mai aproape. Desfaceți steagurile și mănesc! Țineți rânduiala ostășească.

Grijiți pădurile și băișagurile ca ochii cap! Ale voastre vor fi pe veci prin legea românească! Păziți viața, avutul și pacea tuturor!

Ca mâine frații izbăvitori vor trece iar Carpații!

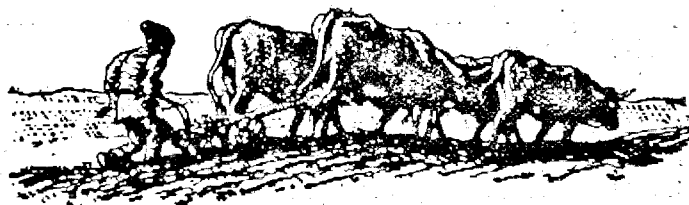
Să le netezim în arme drumul! In arme vom îmbrășișa pe pământul Ardealului. Va fi unozul țaranului ce-l muncește, al României ce-l păzește.

La Arme. Se ridică din morminte Horia, Bălgrad, Iancu la Tebea, Axente la Blaj.

Vă cheamă în numele lui Christos.

La Arme.

ss. Dr. Amos Frâncu
președinte al Organizației
militare din Ardeal

Marea minune de veacuri așteptată

Notele și impresiile lui Teodor Mihali despre marea Adunare națională dela Alba-Iulia din ziua de 1 Decembrie 1918.

Teodor Mihali fostul vice-președinte al Adunării Naționale dela Alba Iulia, a notat următoarele impresii despre istorica adunare națională dela Alba Iulia din ziua de 1 Decembrie 1918:

Adunarea a fost prezidată de bătrânul și vajnicul Gheorghe Pop de sești. El a deschis-o printr'o cuvântare care era un program și de-aia un fel.

Vice-președinții adunării erau cei ași pe cale statutară. Eu am fost printre ei. Tot așa și părintele Luciu, care n'a putut însă asista. Nu subliniez rolul important jucat de Vasile Goldiș.

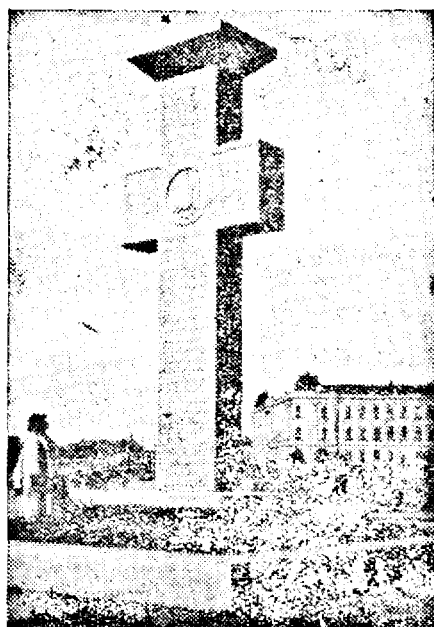
Pentru împrejurare, numărul vice-președinților a fost mărit, așa încât să cuprindă pe diferiții episcopi cari făceau astfel, prin prezența lor la adunare, de cinste — suportul moral al eroicilor în sprijinul actului unirii. D. Ștefan Ciceo Pop era raportor. Discuția nu s'a purtat decât asupra problemelor juridice care trebuiau să se rezolvă și să statornicească marea decizie politică.

Așa s'a născut discuția în jurul așa-ziselor »condiții« pe care mulți le-au respins de pe-atunci și cărora de-abia acum cei mai mulți le-au dat numai caracterul unor deziderate, al unui program de viitoare organizare a statului român cel mult, iar nu acel al unor clauze de validitate, sau de îndeplinire a unui contract. De altfel, în timpul acestor discuții prelungite, în care idealismul pur al celor mai mulți se manifesta în susținerea sus amintitelor clauze, masa populară aștepta cu mai nerăbdătoare, în frig și ninsoare — încheierea desbaterilor noaptea. Din când în când, delegații poporului veneau să ne ceară să grăbim proclamarea Unirii.

Atunci am eșit cu toții, am anunțat vestea cea mare poporului și în clipa ce se citea textul Unirii, masă populară ratificau, din prima clipă, alipindu-se de Vechiul Regat — prin strigăte de însuflețire și de sărbătoare. Acest strigăt, trebuie s'o spunem

General Ion Antonescu
Conducătorul Statului Român

Arad, Crucea Eroilor.

sus și tare, a fost pentru Actul Unirii, el nu s'a putut închide nici în un articol, nici în meșteșugite paragrafe. El va străbate grandios în simplitatea lui necondiționată, ca un ecou mereu perpetuat, Istoria românească.

După decenii de lupte, mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a fost dat să văd înfăptuită — înainte de-a închide ochii — marea minune de veacuri așteptată.

Eroii martiri ai Aradului

Preotul C. Popescu, Preotul C. Leucuța, Inv. Lazăr Timpa, Leonte Ciocârău, Nicolae Barna, Dimitrie Raica, Teodor Gligor, Ignat Ungurean, Teodor Rediș, Gh. Ioanovici, Ioan Ioanovici, Ioan Popa, Pascu Jurjuț, Iuliana Jurjuț, Valeriu Jurjuț, Ioan Jurjuț, Floarea Cosma, Ioan Istrate, Gligor Alda, Sofia Faur, Nicolae Lăscuțiu, Pavel Faur, Elena Bardan, Elena Petroman, Ștefan Popa, Ioan Oprea, Arsenie Morar, Pahomie Dura, Pavel Suba, Epihamie Fărcaș, Nicodim Morar, Iosif Alexa, Nicolae Pul, Antonie Belev, Iosif Bâdea, Gheorghe Pianga, Gheorghe Morar, Teodor Ardelean, Andrei Morar, Pavel Faur fiul, Ioan Faur, Anghelina Ciev, Floarea Stoia, Antiloffe Versigan, Saveta Lăscuțiu, Cosma Zopota, Virginia Dr. Hotăran, Gheorghe Hotăran, Teodor Baba, Ioan Luciu, Petru Cotoc, Nicolae Groza, Ioan Țișca, Vasilie Țișca, Maria Ciungan, Toma Petrișor, Gheorghe Tuluvan, Pavel Crainic, Indrei Zenza, Alex. Coțoiu, Mihai Zăcoi, Gligor Horga, Nicolae Pascu, Ioan Șuran, Nicolae Fărcaș, Mitrea Bârlea, Ion Lăzărescu, Dănilă Adam, Petru Petrean, Petru Pianga, Gheorghe Roșu, Iosif Ardelean, Zamfir Bălțean, Protopop Augustin Târziu, Nicolae Țucudean, Teodor Herlo, Pavel Târcea, Gheorghe Burca, Gheorghe Bătrânu.

GERMANIA

IN REGIMUL NAȚIONAL SOCIALIST

Am fost printre cele dintâi ziare din țară, care am înfățișat cititorilor noștri atât în scris, cât și prin diferite imagini, Germania de azi, ajunsă la o stare atât de înfloritoare sub regimul Național-socialist, de sub conducerea Führerului.

Oricine, cunoscând din proprie experiență stările care au domnit în Germania după falimentul din 1918, până la instalarea la putere a național-socialismului, și făcând acum o călătorie în marele Reich german, va fi profund impresionat de transformarea radicală a acestei țări. Decăderea economică, exprimată în modul cel mai trist de cei 7 milioane de șomeri, au făcut loc unei prosperități

Dr. Robert Ley

fără precedent, care a readus în procesul de producție pe toți cei capabili de muncă, și a ridicat venitul național în câțiva ani cu peste 50%! Viața socială și culturală se dezvoltă pe o bază cu totul nouă, curățită de otrava urei dintre clase și de influența elementelor străine de rasă. O conducere politică conștientă de menirea ei, cu o armată de nebiruit, care în scurt timp au și depus examenul de soldați adevărați, soldați, cari s'au luptat pentru un führer și pentru o Germanie mare ca cea de azi. După ce au înfrânt politica de încercuire a Angliei, zdrobind dușmanii ei într'un timp cum nu s'a pomenit în istoria Europei. În câteva luni să împrăștii cinci țări cu armate moderne și bine înzestrate...

Astăzi această armată mare și vitează, a dat oamenilor sentimentul siguranței, al ordinii și al stabilității. Această conștiință a eliberat energii cari se manifestă mai evident într'un randament de muncă colosal și într'o mândră bucurie și afirmare a vieții.

Numele de »Muncă și Voie bună« a devenit astăzi prin activitatea Biroului Central Internațional o noțiune de politică socială conștientă și constructivă. Este o expresiune care caracterizează mai bine oricare altă denumire: sămburele renașterii germane.

D. Dr. Robert Ley spune:

»Socialismul nu este o noțiune parțială, ci o misiune gigantică de a face pe om să fie multumit în viață și în munca sa, de a-l face capabil de cele mai înalte realizări și în sfârșit de a-l aduce la credință și la bucuria de viață«. Mai spune: »la Lumină bună — lucru bun«.

Nu există altă cale de a aduce socialismul unui popor, decât pe drumul bucuriei și al afirmării vieții. Deoarece este o misiune incomparabil frumoasă a se deschide drumul întregii națiuni și a-i îndeplini astfel dorința de îmbogățire sufletească, către creațiile artei și cuceririle științei, care până acum nu erau deschise decât pentru un mic strat social superior. Frumusețea muncii, frumusețea artei și frumusețea locuinței, — aceste trei noțiuni se numesc astăzi »Cultura germană«.

Bucurie prin frumusețea muncii, voioși prin frumusețea artei și însemnați prin frumusețea locuinței. Forța o primește omul prin bucurie.

Intr'un an odată, la 1 Mai, pășesc cot la cot împreună, sub cerul liber, toți aceia care au stat tot timpul anului într'o muncă încordată. Führerul vorbește tuturor asupra valorii și scopului muncii lor. Arborele de Mai, arborele vieții se avântă deasupra lor ca simbol al națiunii unite: O nație — Un Reich — Un Conducător!

Fotografie de 1 Mai

Ordinea muncii național-socialiste, astăzi, a înegrit trecut toate celelalte țări ale Europei prin sporirea randamentului și promovarea talentelor. Führerul a apelat la geniul inginerilor și chimiștilor germani, precum și la vrednicia și meticulozitatea meseriașilor și muncitorilor din Germania, spunându-le: »...suntem un popor mare, pe un spațiu de pământ mic, sărac și strâmt. Pentru noi putea păstra libertatea, independența, și un stat

ard de viață ridicat. Puterea de acțiune a impu-
ernicitului cu realizarea planului de 4 ani, Mareșă-
Herman Göring a dus economia națională germană
la succese formidabile. Producția a fost în toate dome-
niile sporită, iar lipsa materiilor prime, compensată
prin descoperirea de materii noi, care întrec cali-
tativ chiar produsele naturale ale pieței mondiale, și,
numai așa și-a putut ține pieptul față de inamici în
actualul război.

Cu tot războiul pe care-l infruntă Germania
conducătorii mai se gândesc și azi la distracția care
primește fie care funcționar sau muncitor acolo
național-socialismul a decretat reglemen-
tul „Frontul German al Muncii” prin care Führerul
spune: misiunea germană de azi este: asigurarea
păcii între patroni și muncitori, pentru posibilitatea
de a situația întreprinderii în care lucrează, apoi „Există
numai o nobleță,; nobleța muncii” Munca producă
oare de valori este cea dintâiu datorie și cel din-
tâiu drept al fiecărui concetățean. Îndeplinindu-și
întotdeauna datoria, are dreptul de a cere un tratament
onorabil.

Führerul Adolf Hitler.

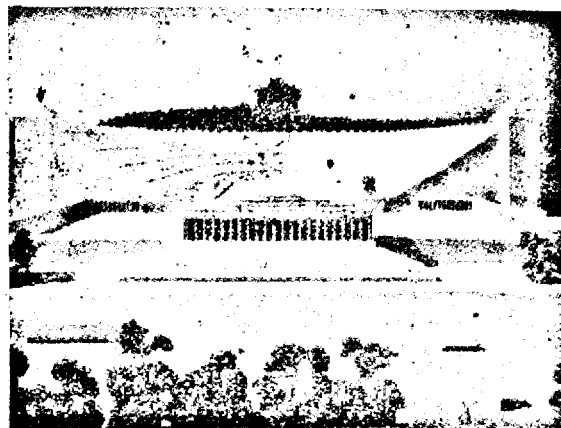
Șeful întreprinderii secției nu este numai un
administrator al capitalului, ci conducătorul, și cama-
radul angajaților săi.

„Forța prin Bucurie” (Kraftdurch Freude) în
regimul Național-socialist este răsplata pentru
munca muncitorului german. Ce-a înființat această
organizație, care nu este altceva decât așa zis Sport
de recreație. Mulțumită inițiativei organizației s-au
creat în întreprinderile germane mii de localuri de
sport, localuri care ne lipsesc nouă, și care toate
contribue la sănătatea și la întărirea corporală a
muncitorului.

Cursurile de sport ale organizației „Forță prin

Bucurie” în orașe și în sate cuprind tot felul de
exerciții corporale.

Statul și partidul, îngrijesc de bucuriile vieții
și de dreptatea socială, Teatru, operă, concert, expo-
ziții în întreprinderi, distracții, sport, excursii etc.
etc. Concediile anuale, cultura populară, conferințe
cursuri de limbi străine, lecții de artă pentru toții ș. a.

Sănătatea și dorința de viață a poporului german se intruchipează
în construcțiile sale pentru educație fizică. Acest model de stadion
german se află pe terenul Congresului Partidului din Nürnberg

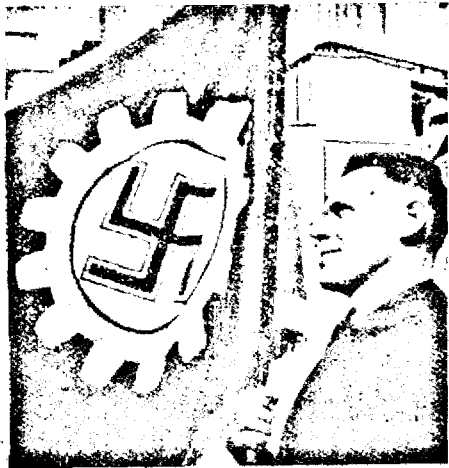
Cum înțelege Germania de azi promovarea ta-
lentelor, și sporirea randamentului cu răsplata, de
către guvern, decorare de către führer, pentru acei
muncitori sau meseriași, cari sunt învingători în lupta
profesiunilor precum și capodopere ale muncii și
tehnice germane de azi.

Führerul spune: Nu degeaba a fost creiată una
din cele mai mari organizațiuni din lume, cu fru-
moasa țintă de a da omului prin bucurie forța ne-
cesară afirmării sale în viață, să-l învețe să suporte
cu bărbăție viața în asprimea ei, dar în afară de
aceasta să-și caute fericirea cu bucurie. La această
organizație este încorporată și organizația „Frumu-
sețea Muncii” din câte se compune și ce înseamnă,
grija pe care o are pentru om în timpul serviciului.
Acțiunile pentru „frumusețea muncii” și „Instrucția
exemplară pentru ucenici” Aceste idei își ating cul-
mea lor în lupta pașnică a întreprinderilor pentru
obținerea titlului de Întreprindere model național-
socialistă. Tot așa este îndreptat și țărănul și pre-
miat pentru munca și sudoarea lui depusă, cari sunt

Führerul Adolf Hitler, împreună cu Dr. R. Ley și d. R. Hess,
decorează pe premianții cursurilor profesionale.

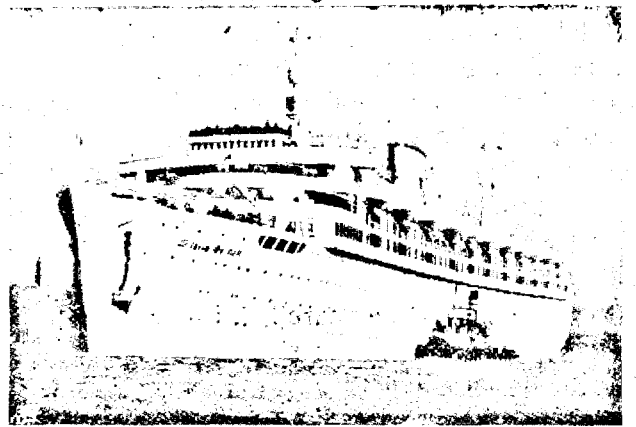
în totdeauna sărbătoriți la congresul general al Partidului dela Nürnberg, cu serbarea de mulțumire pentru recoltă la Berlin, precum și activitatea oficiului pentru cultură, care prin vizitări de muzee, locuri de artă și întreprinderi și prin promovarea bibliotecilor lărgeste orizontul camarazilor de muncă de sub îngrijirea sa.

Steagul de aur și titlul de întreprindere model „național-socialistă” se acordă de către fîhrer pentru utilizarea exemplară a întreprinderii, a muncii și a timpului liber.

„Forța prin Bucurie” (Kraftdruch Freude) și cu ntreaga conducere a poporului german, este o muncă îndreptată spre o singură țintă: să se creieze o generație sănătoasă de oameni și să se creieze un popor care se distinge prin frăgezimea de spirit și prin aptitudinile fizice, care se poate afirma în lume printr'o muncă cinstită în pace și bună stare.

Emil Odiașiu

Vaporul „Wilhelm Gustloff” cel mai nou și modern vapor pentru transportul muncitorilor și tineretului german în străinătate în cadrul org. „Muncă și Voie bună”.

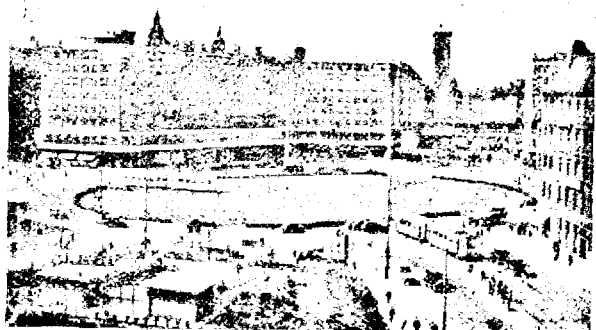
Muncitorii germani în Tripolis, org. „Muncă și Voie bună” pe cămile.

Tăbără de corturi a tineretului hitlerist. În voie bună și sănătate crește tineretul dela 10—18 ani în misiunile lui pentru viitor ca tîzaret hitlerist. Sub conducătorii din rândurile lor își petrec într'o ordine camaraderescă vacanțele lor în excursii și lagăre, în cele mai frumoase ținuturi ale mării patrii germane.

Lucrătorii germani se cară cu barca în Alpi, în timpul liber.

Berlin, Piața Alexander cu turnul Primăriei (Neuhes Rathausurm)

RADIO „BLAUPUNCT“

cel mai bun aparat de recep-
țiune se află în depozit la

Librăria

Concordia

GH. MUNTEANU

Arad, Str. Eminescu No. 4

Telefon No. 14-66

MANEA DIMITRIE

vis-a-vis de Prefectura jud.
Specialist în articole de
modă bărbătească, cămăși,
pălării, cravate, pulovere,
mănuși, în mare asortiment

Firma

Serendan

Textile și mărunțișuri, sto-
fă, mătasă, pânză, cărpe
de cap și tot felul de tex-
tile. — Prețuri moderate.

Arad, Bul. Reg. Ferd. 62.

O șezătoare literară la Arad.

Pentru ziua de 6 Decembrie,
Asociația Scriitorilor Români
din Ardeal organizează o șeză-
toare literară la Arad, în sala
Palatului Cultural.

Astăzi, scriitorii sunt chemați
să îndeplinească una dintre cele
mai delicate misiuni, într-o
vreme când spir tul public este
atât de deprimat în urma eve-
nimentelor care au dus la sfâr-
șirea hotărârilor de ieri.

Scriitorii sunt chemați ca să
reînvie nădejdele de mai bine
ale populației, să sădească op-
timism acolo unde deprimarea
cea mai dureroasă a înfipt
ghimpele rău al neîncrederii
în viitorul Neamului.

Înainte de marea unire, tur-
nelele scriitorilor români prin
Ardeal au răscolit sufletul mul-
țimilor, înflăcărându-l pentru
luptele desrobirii.

Scriitorii de astăzi, purced și
ei la aceeași nobilă cruciadă
pentru mântuirea Neamului.

CASETE DE SIGURANȚĂ (SAFES)

Închiriază

Banca Victoria S.A. Arad

în cele mai avantajoase condițiuni, pentru păstrare
de titluri, numerar, valori, documente, obiecte pre-
țioase, etc.

Către popoarele lumii

(Continuare din pagina 1-a)

ritoriul locuit de dânsa statul său
liber și independent. Anunțând po-
poarelor lumii această voință și ho-
tărâre a sa națiunea română din
Ungaria și Transilvania invoacă pe
seama sa sprijinul lumii civilizate
și geniul libertății omenеști decla-
rând sărbătorește, că din ceasul
acesta, oricum ar decide puterile
lumii, este hotărâtă a peri mai bine
decât a suferi mai departe sclăvia
și atârănarea.

Națiunea română din Ungaria și
Transilvania speră și așteaptă, că
în nizuința ei pentru libertate o va
ajuta întreg neamul românesc, cu
care una voim a fi de aci înainte
în veci.

MARELE SFAT AL NAȚIUNII
ROMÂNE DIN UNGARIA
ȘI TRANSILVANIA

P eședinte
Dr. ȘTEFAN C. POP
Secretar
Dr. GH. CRIȘAN

Pistrul, neșii, coșurile, bobitele, șbâr-
ceala dispar prin întrebuințarea cremei
„GENIUS” calitfelând fața. Un borcan
de cremă „GENIUS” de zi ori de noapte
costă 50 lei, pudra „GENIUS” 45 lei
și săpunul GENIUS 25 lei la farmacia

Földes ARAD. Se exped.
poștalcuramburs

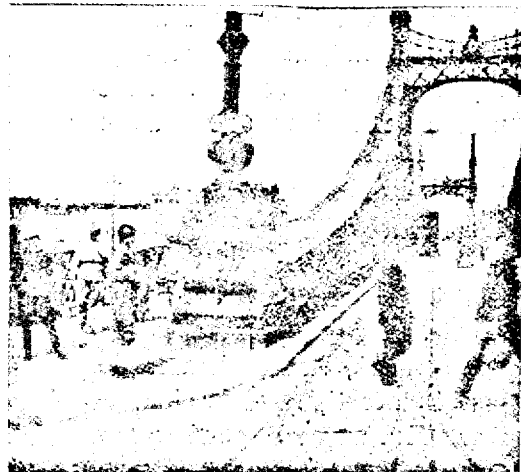
Florăria Paurzar

s'a mulat vis-a-vis (Pa-
latul Minorităților Arad)
Coroane de flori natu-
rale și artificiale

Cel mai ieftin

Am intrat în luna Crăciunului

și cu aceasta se începe pregă-
tirea pentru sărbătorirea unirii,
credinței și a pacii. De Crăciunul
acesta, probabil nu vom fi în si-
ruația de a face cadouri — a-
proapelui nostru — bogate, pen-
tru care motiv vom trebui să a-
legem în primul rând lucruri
practice. Dintre cadourile despre
care poate fi vorba, în primul
rând, evidențiam articolele de
îmbrăcăminte, deoarece pe lângă
că produc bucurie, sunt și cele
mai practice. Magazinul popular
din Arad, firma **Ilie Moșiu** cu
un asortiment bogat așteaptă
publicul și a avut grijă, ca ma-
terialele corespunzătoare pentru
cadou, să fie vândute cu cele
mai estine prețuri. Stofe de co-
stume și paltoane pentru doamne
și domni, pijama, capot și tot-
felul de material, în cantități —
rar văzute — așteaptă marcele
public.

Santinela română la Budapesta
în 1919

Deshumarea osemintelor lui Corneliu Zelea Codreanu

Săptămâna aceasta a fost declarată a patimelora Căpitanului și Mișcării Legionare.

CORNELIU ZELEA CODREANU

Au fost deshumate osemintele sfinte ale lui Corneliu Zelea-Codreanu, ale Nicodurilor și Decemvirilor, dela închisoarea Jilava, unde au fost înmormântate ca în evul mediu, fără cruce și preoți, deși martirii legionari, fiind condamnați și în temniță, nu mai puteau supăra pe nimeni și nu făceau umbră stăpânirii.

Erau condamnați pentru credința lor și trebuia să fie lăsați spre a-și ispăși anii de temniță.

Fără revizuirea procesului și altă judecată, au fost strangulați și apoi împușcați, ca în vremile cele mai înapoiate ale omenirii.

Lumea a rămas îngrozită în ziua aceea sinistră de toamnă a leatului 1938, când posturile de radio au anunțat barbaria delu Jilava, anemic justificată printr'un comunicat în doi peri, arătând că cei asasinați ar fi încercat să fugă, când de fapt erau în lanțuri și au fost uciși pela spate.

Astăzi, neamul cunoaște toate crimele puse la cale împotriva tinereții ei și acelor care n'au

vrut decât binele patriei, într'un moment când se vedea clar că mergem spre dezastru.

Dacă cei dela guvern și-ar fi deschis atunci ochii, n'am fi cunoscut zilele tragice din vara acestui an.

În săptămâna aceasta a patimilor, un neam întreg își plânge pe acela care ne aducea mântuirea.

Și neamul acesta cere pedepsirea călailor săi.

IONEL I. MOȚA

Renașterea Iașilor

În toiu unora evenimente și acțiuni care reclamă multe griji și atenție, Garda de Fier a găsit, totuși, răgazul de o clipă — spre a face un act de restituire și restaurare cu totul neașteptat, dar cu atât mai de admirat și emoționant.

DI. Horia Sima — a declarat Iașii — oraș istoric, leagăn al legiunii și capitala spirituală a românismului.

Este un act pe cât de măreț, pe atât de glăsuitoare, care vedește o neasemuită dragoste față de marile tradiții ale Neamului, față de trecut și toate valorile lui morale.

Acest Iași al tuturor idealurilor și duișoșilor noastre de eri, capitala moldovei lui Ștefan cel Mare și Alexandru cel Bun, a fost ridicat din nou pe culmele mărației lui orbitoare. I s'a redat gloria pe care ingratitudea urmașilor n'au putut s'o umbrească cu totul. Iașii au devenit ceea ce trebuiau să fie întotdeauna: Mecca românismului, unde toți să meargă cel puțin odată în viață, pentru a lua duh din duhul etern și sfânt al Neamului.

Legionarii s'au dus la Iași — spre a restabili capitala Moldovei în drepturile ei imprescriptibile, uitate de urmași — dar tinute minte de istorie și de tinerețea acestui neam.

Orașul lui M. Eminescu și Ion Creangă, ca și al atâtor meteori și fapte mari, ajunsese un fel de cenușăreasă în atenția lumii de eri. Toți l-au părăsit, spre a rămâne în mâini străine, cu totul lipsite de pietate față de simbolul măreț pe care îl întrușipează.

În inspirațiile lor atât de mistice și ciudate uneori, legionarii și-au adus aminte de Iași și de prăpădul care îl amenința. În ultima clipă, marea nelegiuire și ingratitude au fost șterse și minunea reinvierii Iașilor s'a produs în ziua sfântului Arhanghel Mihail.

Iașii marilor amintiri, orașul umbrelor și al tradițiilor nemuritoare, renaște astăzi sub cerul nou al României, spre a fi capitala spirituală a Patriei, atât de încercată în ultima vreme și atât de nedrept pedepsită pentru neleguirile acelor care n'aveau nimic comun cu sufletul și inima Neamului.

Dela Iași, a pornit o adevărată cruciadă de renaștere și revenire la marile tradiții ale Neamului. Duhul figurilor care i-au împrumutat strălucirea de eri — coboară în sufletele noastre și ne lecuiește de răul care a otrăvit aproape totul în țara aceasta.

Iașii trecutului și al atâtor nemuritori, se ridică în fruntea luptelor năprasnice de renaștere și refacere.

Lupta a început sub semnul cel mai bun.

(i. i. pg.)